

Datum: 06.08. 2026.

Broj: 02-06-1063

TI BIH: ZABILJEŽENE MASOVNE ZLOUPOTREBE JAVNIH RESURSA PRED IZBORE, CIK SVE MANJE KAŽNJAVA KLJUČNE NEPRAVILNOSTI

Sarajevo, 6. avgust 2026. godine – Zloupotreba javnih resursa, preuranjena kampanja i širenje lažnih informacija o izbornim tehnologijama najčešće su nepravilnosti koje je evidentirao Transparency International u BiH u prvih mjesec dana monitoringa izbornog perioda. Zbog svega je do sada nadležnim institucijama upućeno **26 prijava** zbog kršenja više odredaba izbornog zakonodavstva, ali je Centralna izborna komisija promijenila pristup u odnosu na prethodne izborne cikluse i više ne kažnjava najučestalije zloupotrebe.

CIK u startu odbio izricati sankcije strankama koje nisu bile ovjerene za učešće na izborima, iako se većina zabrana odnosi na period od raspisivanja izbora, odnosno 7. maja ove godine. Nakon ovjere, CIK je **podigao prag tolerancije** za preuranjenu kampanju, spustio kriterije u tumačenjima političkih poruka i dodatno suzio shvatanje zloupotrebe javnih resursa zbog čega su brojni slučajevi prošli bez sankcija.

TI BiH je evidentirao preko 1200 slučajeva koji se mogu smatrati zloupotrebom javnih resursa za izbornu kampanju, a 70% njih odnosi se na intenziviranje javnih radova u izbornom periodu. **Brojač javne potrošnje** pred izbore objavljen na Transparentno.ba pokazuje da vrijednost radova koji su otvoreni u proteklih mjesec dana iznosi **120 miliona KM**, dok je ozvaničen početak izgradnje 173 infrastrukturna projekta širom BiH, čija je najavljena vrijednost 450 miliona KM. CIK je ranije kažnjavao slučajeve u kojima su stranke te radove promovisale na društvenim mrežama, ali za sada takvi slučajevi prolaze **bez sankcija** ako se u objavama ne spominju izbori i kampanja, čime je otvoren prostor strankama da sebi pripisuju zasluge za projekte finansirane javnim sredstvima.

Druga najučestalija zloupotreba je **podjela jednokratnih budžetskih davanja građanima pred izbore** što je jasno zabranjeno Izbornim zakonom. TI BiH je evidentirao da je kroz 108 primjera podijeljeno **preko 45 miliona KM**. Najveći dio (31 milion) odnosi se na jednokratnu pomoć penzionerima u Republici Srpskoj od 80 i 120 KM koja će biti isplaćene pred izbore, iako je zakonom jasno zabranjena indirektna kupovine podrške birača, što uključuje i pružanje jednokratne pomoći građanima, osim ako je ono planirano u okviru redovnih budžetskih subvencija. Ovdje se radi o novcu koji **nije bio ni planiran budžetom**, nego tek nedavno usvojenim rebalansom, a sličan scenario kupovine podrške birača gledali smo i u prethodnim izbornim ciklusima.

Jednokratnu pomoć penzionerima pred izbore isplaćuju i vlasti Brčko Distrikta za šta je izdvojeno 1,4 miliona, dok je načelnica Općine Novo Sarajevo Benjamina Karić promovisala isplatu jednokratnih

davanja penzionerima od 70 KM kao i 1000 KM pomoći porodicama sa troje ili više djece. Isplata maturantima od 100 KM u Bratuncu promovisana je na profilu stranke, a u sličnom primjeru gdje se SNSD hvalio jednokratnim davanjima pred izbore CIK nije izrekao sankciju, iako su [i sami članovi različito tumačili ova pitanja](#). TI BiH je evidentirao i **33 primjera nenovačnih davanja** različitim kategorijama stanovništva, koja su takođe zabranjena istom odredbom zakona, a najčešće se radi o besplatnim pregledima, javnom prevozu i sl. Zabilježena su i 23 slučaja povećanja plata i različitih socijalnih davanja u ovom periodu.

Isto tako sustavno se zloupotrebljavaju i javni događaji koje organizuju institucije ili su finansirani javnim sredstvima. Od 33 javna događaja koje su pratili terenski posmatrači TI BiH, na **70% prisutni su bili kandidati na izborima**, dok su se na 32 % slale političke poruke, što je jasno zabranjeno izbornim zakonom. Ipak, kako je CIK suzio tumačenje političkih poruka, brojni slučajevi ostali su bez sankcija. Tako je [odbijena prijava protiv SNSD-a](#) zbog skupa Udruženja penzionera na kojem su Željka Cvijanović i Savo Minić slali predizborne poruke koje su protumačene kao "šale i konstatacije".

Iako je ova stranka zbog govora Milorada Dodika u kojima je [širio lažne informacije o izbornim tehnologijama](#) kažnjena nakon prijave TI BiH, većina zloupotreba za sada prolazi bez sankcija. Tako Dodik nesmetano koristi prostorije institucija za svoje aktivnosti, helikopter Vlade RS za obilaske terena, govori na događajima institucija, otvaranju javnih radova gdje promoviše svoju politiku, ali on prolazi bez sankcija jer **nema javnu funkciju**, a CIK za ne kažnjava funkcionere koji mu to omogućavaju. Tako je odbijena prijava zbog [Dodikovog govora na otvaranju infrastrukturnog projekta na Sokocu](#), jer je CIK je utvrdio da samo prisustvo predsjednika SNSD-a na javnom događaju nije prekršaj, pogotovo jer te radove "nije predstavljao kao projekat iza kojeg stoji politički subjekat".

TI BiH je zabilježio i **39 primjera preuranjene kampanje**, što se najviše odnosi na plaćeno oglašavanje prije zvaničnog početka kampanje i održavanje stranačkih skupova u ovom periodu. Ipak, zbog novog tumačenja CIK-a i to prolazi bez sankcija pa su odbačene prijave protiv [SDA zbog niza skupova po školama u Travniku i PSS-a](#) zbog desetina bilborda sa porukom "Budi u pokretu" gdje je zaključeno da poziv na pristupanje partiji nije vid kampanje. Isto tako, niz događaja SNSD-a u Banjaluci po različitim naseljima koji su imala obilježja klasičnih predizbornih skupova u zabranjenom periodu, nisu sankcionisana jer birači u objavama na mrežama nisu pozivani na glasanje i nisu iznošeni programski ciljevi.

U brojnim slučajevima prijave TI BiH nisu ni razmatrane na sjednicama, jer CIK nije ni pokretao postupke po službenoj dužnosti, što isto tako ukazuje na promjenu dosadašnje prakse. Uprkos tome, TI BiH nastavlja praćenje zloupotreba javnih resursa i drugih oblika kršenja izbornog zakona u čemu pomažu i prijave građana koje stižu putem [aplikacije "Reflektor"](#) koja je dizajnirana za lake i anonimne prijave izbornih nepravilnosti.